

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **Ing. D. B.**, bývajúcej v P., v dovolacom konaní zastúpenej JUDr. Annou Lacovou, advokátkou, Advokátska kancelária v Košiciach, Pražská 4, proti žalovanému **JUDr. P. Č.**, advokátovi, Advokátska kancelária v P., za účasti vedľajšieho účastníka Kooperatíva poisťovňa a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom v Bratislave, Štefanovičova 4, o **náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 39 C 27/2009, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 19. júla 2012 sp.zn. 1 Co 94/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobkyne **o d m i e t a**.

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Prešov rozsudkom z 19. mája 2011 č.k. 39 C 27/2009-104 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému náhrady škody v sume 36 878,44 eur z dôvodu, že žalovaný zanedbal svoju povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona o advokácii, keď nepodal včas odvolanie proti rozsudku vo veci samej, čím jej vznikla škoda spočívajúca v zaplatení plnenia na podklade tohto rozsudku oprávnenému, za ktorú zodpovedá žalovaný. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa dozvedela o tom, že jej z účtu bola odpísaná suma, ktorá je predmetom sporu, 8. apríla 2005. Subjektívna dvojročná premlčacia lehota v zmysle § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) jej začala plynúť 9. apríla 2005 a uplynula 9. apríla 2007. Žalobkyňa podala žalobu na okresný súd 6. apríla 2009, teda po uplynutí dvojročnej premlčacej lehoty. Keďže žalovaný sa v konaní dovolal premlčania, nemohol jej premlčané právo priznať, z ktorého dôvodu žalobu zamietol.

O trovách konania si vyhradil rozhodnúť po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (§ 151 ods. 3 O.s.p.).

Krajský súd v Prešove rozsudkom z 19. júla 2012 sp.zn. 1 Co 94/2011 na odvolanie žalobkyne rozsudok okresného súdu potvrdil. Vzhľadom na obsah odvolania riešil ako otázku zásadného významu to, či na premlčanie nároku o náhradu škody vzniknutej zo zmluvy o právnej pomoci sa vzťahuje právny režim Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka. V tejto súvislosti uviedol, že úpravu práv a povinností advokáta, vrátane jeho zodpovednosti za škodu spôsobenú klientovi, upravuje zákon č. 586/2003 Z.z. o advokácii (ďalej len „zákon o advokácii“), ktorý predstavuje osobitnú právnu normu (lex specialis) voči Obchodnému zákonníku ako všeobecnej právnej norme (lex generalis). Ustanovenia obchodného zákonníka by bolo možné na daný právny vzťah aplikovať iba vtedy, ak by neexistovala osobitná právna úprava. Keďže zodpovednosť advokáta za škodu spôsobenú klientovi rieši osobitná úprava, je potrebné tento vzťah posudzovať podľa § 26 zákona o advokácii. Ďalej uviedol, že všeobecná úprava náhrady škody, vrátane rozsahu náhrady škody a komplexná úprava premlčania sa v Obchodnom zákonníku nenachádza; náhradu škody a premlčanie komplexne upravuje Občiansky zákonník a že zákon o advokácii právnu úpravu premlčania neobsahuje. Dospel preto k záveru, že na právny vzťah účastníkov je potrebné aplikovať ustanovenia o náhrade škody upravené v zákone o advokácii a podporne v zmysle § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka a na premlčanie práva vyplývajúceho z tohto právneho vzťahu je potrebné použiť ustanovenia o premlčaní podľa Občianskeho zákonníka. Okresný súd teda aplikoval na vec správny právny predpis, keď posudzoval otázku premlčania podľa Občianskeho zákonníka, dospel k správne mu záveru, že žalobkyňa uplatnila právo po uplynutí premlčacej doby uvedenej v § 106 ods. 1 OZ a keďže žalovaný uplatnil námietku premlčania, správny je aj jeho záver, podľa ktorého premlčané právo žalobkyňi nepriznal (§ 100 ods. 1 OZ). Rozsudok okresného súdu preto podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala včas dovolanie žalobkyňa. Žiadala, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedla, že v konaní došlo k vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. pre nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. Právny názor odvolacieho súdu je totiž podaný rozporne a nepresvedčivo a neposkytuje právnu argumentáciu, ktorá by vyvrátila ňou uvedený odvolací dôvod. Za riadne odôvodnenie nemožno považovať ani strohú konštatáciu, že „odvolací súd sa nestotožňuje s právnym názorom žalobkyne“. Odôvodnenie

rozsudku krajského súdu nezodpovedá preto požiadavke výstižnosti a presvedčivosti v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. Dovolanie odôvodnila tiež tým, že rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci a že konanie je postihnuté aj inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Žalovaný písomné vyjadrenie k dovolaniu žalobkyne nepodal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), riadne zastúpená (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto mimoriadny opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 a ods. 3 O.s.p., pretože nejde o zmeňujúci, ale o potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné a nejedná sa ani o rozsudok, ktorým by bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a ods.4 O.s.p. Dovolanie nie je prípustné ani podľa ustanovenia § 238 ods. 2 O.s.p. z dôvodu, že dovolací súd vo veci doposiaľ nerozhodoval.

Ak je súdne konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v ustanovení § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, pri ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O.s.p. vylúčené. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá

O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným.

Dovolací súd nezistil, že by konanie pred odvolacím súdom trpelo niektorou z nich. Dovolanie v tejto veci preto ani podľa § 237 O.s.p. prípustné nie je.

K tvrdeniu dovolateľky, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné, lebo právny názor odvolacieho súdu je podaný rozporne, bez presvedčivých argumentov, treba uviesť, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 115/03 z 3. júla 2003). Dovolací súd považuje za potrebné v tejto súvislosti upozorniť aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 78/05 zo 16. marca 2005, podľa ktorého: „Súčasťou základného práva na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je právo na odôvodnenie, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní“.

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia.

Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia podrobne uviedol, ako súd prvého stupňa rozhodol vo veci samej, aké skutkové závery vyvodil z výsledkov vykonaného dokazovania a ako vec právne posúdil. Podrobne opísal, čo bolo obsahom odvolania žalobkyne. V odôvodnení rozhodnutia uviedol riešenie ktorej otázky, vzhľadom na obsah odvolania žalobkyne, má podstatný význam pre vec. V tejto súvislosti objasnil vzťah medzi zákonom o advokácii a Obchodným zákonníkom a vzťah Obchodného zákonníka k Občianskemu zákonníku. Jasne a zrozumiteľne vysvetlil, prečo je potrebné zodpovednosť advokáta za škodu spôsobenú klientovi posúdiť podľa zákona o advokácii a podporne použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka a prečo je aj na premlčanie potrebné aplikovať Občiansky zákonník a nie Obchodný zákonník. Tým dal odpoveď na otázky nastolené žalobkyňou, ktoré majú pre vec podstatný význam. Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel preto k záveru, že odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobkyne.

Pokiaľ dovolateľka namietala, že konanie pred odvolacím súdom je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, resp. že odvolací súd nesprávne právne vec posúdil, treba uviesť, že uvedené námietky nespôsobujú existenciu vady v zmysle § 237 O.s.p. Námietky účastníka konania, ktorými vytýka súdu existenciu tzv. inej vady a omyl pri aplikácii práva, treba považovať za dovolacie dôvody podľa § 241 ods. 2 písm. b/ a c) O.s.p., ktoré však sami o sebe prípustnosť dovolania nezakladajú. Skutočnosť, že by konanie bolo postihnuté tzv. inou vadou, resp. že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, môže byť len odôvodnením dovolania za predpokladu, ak je toto prípustné, nie však dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

Možno teda uzavrieť, že dovolací súd nezistil skutočnosti, ktoré by opodstatňovali prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. a keďže dovolanie nie je prípustné ani podľa § 238 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadny opravný prostriedok žalobkyne odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

Žalovaný mal v dovolacom konaní úspech, preto mu patrí právo na náhradu trov konania proti žalobkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b od. 5 veta prvá O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovanému však v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli, preto mu neboli priznané.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. septembra 2013

JUDr. Daniela Švecová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová